

Warszawa, 16 marca 2026 r.
KL/178/50/ET/2026

Pan
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z zaproszeniem do udziału w konsultacjach Projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122) , w załączeniu przekazuję stanowisko Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122)

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan do Projektu ustawy o zmianie ustawy
o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych
ustaw (UC122)**

1. Jednoznaczne określenie docelowego modelu integracji obu aplikacji

Z analizy projektu wynika, że planowany europejski portfel tożsamości cyfrowej (EPTC) w wielu obszarach będzie powielał funkcjonalności już dostępne w aplikacji mObywatel. Równocześnie, jak wskazano w uzasadnieniu, aplikacja mObywatel i zapewniany w Polsce europejski portfel tożsamości cyfrowej będą stanowiły “całkowicie niezależne od siebie rozwiązania”. Zauważono, że zapewnienie użytkownikom aplikacji mObywatel komfortowego przejścia do europejskiego portfela tożsamości cyfrowej będzie ogromnym wyzwaniem nie tylko techniczno-organizacyjnym, ale również informacyjnym - z uwagi na różnice pomiędzy wymogami systemów nie będzie możliwe oddanie użytkownikom do użytku europejskiego portfela tożsamości cyfrowej, który będzie zapewniał te same dokumenty mobilne co rodzimy “portfel” (zgodnie z wymogami rozporządzenia eIDAS w zakresie elektronicznego poświadczania atrybutów w określonym przepisami europejskimi formacie). Wskazano, że będzie to proces rozciągnięty w czasie, wymagający okresu przejściowego, w trakcie którego będzie konieczne utrzymywanie obu aplikacji ze stopniowym przenoszeniem się użytkowników aplikacji mObywatel do aplikacji EPTC.

W naszej ocenie rozwijanie całkowicie odrębnej architektury portfela nie znajduje pełnego uzasadnienia, biorąc pod uwagę istniejącą infrastrukturę mObywatela oraz wysoki poziom jego upowszechnienia wśród obywateli. Z tego względu pozytywnie oceniamy ogłoszone podczas [konferencji prasowej](#) deklaracje Ministerstwa Cyfryzacji wskazujące na to, że po etapie pilotażu europejskiego portfela i analizie jego wyników rozwiązanie to docelowo zostanie zintegrowane z ekosystemem mObywatela, tak aby użytkownicy mogli korzystać z usług i dokumentów cyfrowych w jednym środowisku. Jednocześnie postulujemy doprecyzowanie projektu ustawy w tym zakresie, tak aby jasno określić docelowy model integracji obu aplikacji i wskazać, że europejski portfel tożsamości cyfrowej znajdzie się w ekosystemie istniejącej już polskiej aplikacji. Obecnie treść uzasadnienia oraz publiczne wypowiedzi przedstawicieli administracji wskazują na różne kierunki rozwoju systemu, co może prowadzić do niejasności. Przykładowo, w komunikacji publicznej pojawiają się zapowiedzi włączenia europejskiego portfela do aplikacji mObywatel, podczas gdy

z uzasadnienia projektu można wnioskować, że to funkcjonalności mObywatela będą stopniowo przenoszone do odrębnej aplikacji - europejskiego portfela.

2. Usunięcie z projektu podziału na dwa rozwiązania

W projekcie nowelizacji ustawy o aplikacji mObywatel (art. 6 pkt 5 zmieniający art. 16) ustawodawca wskazuje, że "podmiot zainteresowany świadczeniem nowej usługi w aplikacji mObywatel oraz w ramach europejskiego portfela tożsamości cyfrowej, o którym mowa w art. 5a ust. 2 lit. a rozporządzenia 910/2014, może wystąpić do ministra właściwego do spraw informatyzacji z wnioskiem o opracowanie, udostępnienie oraz umożliwienie temu podmiotowi świadczenia takiej usługi w ramach obu tych rozwiązań". Wprowadzenie tego rozgraniczenia na aplikację "mObywatel" oraz "europejski portfel" i traktowanie ich jako odmiennych usług może prowadzić do problemów natury prawnej i praktycznej. Przykładowo, wielu przedsiębiorców (m.in. z sektora finansowego czy telekomunikacyjnego) zainwestowało już czas i środki w integrację swoich systemów z krajowym rozwiązaniem. Projektodawca w uzasadnieniu wprost przyznaje, że "nie będzie możliwe przenoszenie dokumentów mobilnych z aplikacji mObywatel do europejskiego portfela", a także "nie będzie przepływu danych z aplikacji mObywatel" do nowego rozwiązania. Oznacza to, że w przypadku firmy świadczącej usługi online będą musiały ponownie budować połączenie z nową aplikacją, a następnie utrzymywać zgodność z obydwoma architekturami. Natomiast w przypadku wyłączenia bądź drastycznej zmiany mObywatela, dobrze działające już rozwiązania biznesowe narażone są na wygaszenie, a przedsiębiorcy - na starty.

Dlatego też rekomendujemy zmodyfikowanie zapisów projektu ustawy (w tym art. 16 ustawy o mObywatelu) tak, aby nie tworzyły one dwóch odizolowanych systemów. Aplikacja mObywatel powinna zostać odpowiednio przystosowana technologicznie i zyskać status certyfikowanego EPTC. Tylko takie podejście zagwarantuje minimalizację kosztów dla przedsiębiorców, wygodę użytkowników i szybką adaptację unijnych przepisów w polskiej gospodarce.

3. Intuicyjność dla obywatela (user experience)

Obywatele przywykli już do korzystania z państwowej aplikacji mObywatel jako cyfrowego medium dla dokumentów i poświadczania tożsamości. Wprowadzenie drugiego narzędzia (lub modułu na tyle odrębnego, że w ustawie nazywa się go odrębnym „rozwiązaniem”) wywoła dezorientację. Użytkownik nie powinien zastanawiać się, czy w danym momencie

member of

BUSINESS@OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

(np. w urzędzie czy podczas podpisywania dokumentu) ma użyć mObywatela czy europejskiego portfela tożsamości. Z perspektywy obywatela powinna istnieć jedna aplikacja, w której aktywacja "trybu europejskiego" (zgodnego z wymogami rozporządzenia eIDAS 2.0 i certyfikacją eIDAS) następuje wewnątrz aplikacji, w sposób dla niego niewidoczny.

4. Niewystarczający zakres „minimalnego zestawu danych” dla procesów AML/KYC

Zgodnie z projektowanym art. 22a ust. 2 pkt 2) ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej system scentralizowany zapewnia w szczególności możliwość żądania przez stronę ufającą od osoby fizycznej podania dodatkowych danych, o których mowa w ust. 4 pkt 3, i przekazania tych danych przez osobę fizyczną celem jednoznacznego dopasowania tożsamości w przypadku, gdy dopasowanie tożsamości jest niejednoznaczne. Pragniemy zaznaczyć, że wskazany ust. 4 pkt 3 (rozumiemy, że chodzi o ust. 4 pkt. 3 z art. 22a) nie istnieje.

Zgodnie z projektowanym art. 22a ust. 3 (pkt 1) ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, w systemie scentralizowanym przetwarzane są dane osobowe obejmujące dane identyfikacyjne osoby, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/1501 - w przypadku osoby fizycznej posługującej się notyfikowanym środkiem identyfikacji elektronicznej. Przepis ten odnosi się do załącznika do rozporządzenia wykonawczego 2015/1501 gdzie określono minimalny zestaw danych dotyczących osoby fizycznej - obowiązkowych (imię, nazwisko, data urodzenia, PESEL) oraz zestaw danych dodatkowych (imię oraz nazwisko rodowe, miejsce urodzenia, aktualny adres, płeć). Zakres ten jest zdecydowanie niewystarczający do wypełnienia obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML). W katalogu brakuje kluczowych obligatoryjnych danych, takich jak: seria i numer dokumentu tożsamości, data ważności dokumentu, miejsce (miasto) i kraj urodzenia. W związku z czym, instytucje obowiązane (w tym instytucje pożyczkowe) nie będą mogły polegać wyłącznie na Portfelu tożsamości cyfrowej przy onboardingu klienta lub zawieraniu umów/procesowaniu transakcji, co zmusi je do dublowania procesów weryfikacji danych.

5. Ryzyko selektywnego udostępniania danych przez klienta

Proponowany mechanizm „selektywnego udostępniania” pomimo, że jest korzystny dla zarządzania prywatnością klientów, może stanowić barierę operacyjną dla instytucji

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

finansowych, z uwagi na otrzymywanie niekompletnych danych klientów. Mechanizm powinien umożliwiać „Stronie Ufającej” (instytucji) wymuszenie konkretnego profilu danych (pakietu), który będzie niezbędny do zawarcia umowy lub przeprowadzenia transakcji. Klient powinien mieć wybór w postaci „udostępnienia wszystkich danych, które są wymagane ustawowo” albo „rezygnacji z usługi”, zamiast możliwości wysłania "niepełnego" formularza lub ograniczania zakresu zgód na przetwarzanie danych na określone cele.

6. Optymalizacja kosztów wdrożenia i utrzymania

Zgodnie z art. 10 projektu ustawy, limit wydatków z budżetu państwa na realizację zadania będzie systematycznie rósł - od 45,50 mln zł w 2026 r. aż do 84,11 mln zł w 2035 r. Utrzymanie i rozwój jednego ekosystemu opartego o kod i architekturę mObywatela (który ma już za sobą fazę kosztownego wdrożenia) pozwoli na znaczące obniżenie i zoptymalizowanie długofalowych kosztów wskazanych w projekcie. Podział środków na rozwój mObywatela i odrębnego oprogramowania portfela stanowi ryzyko zarzutów o niegospodarność.

7. Zgodność z wymogami Silnego Uwierzytelniania Klienta (SCA)

Brak jasności, czy mObywatel/EPTC będzie spełniał wymogi SCA w kontekście transakcji płatniczych i dostępu do rachunków (PSD2/PSD3).

KL/178/50/ET/2026

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy